

Digitale informatie uniform en betrouwbaar delen

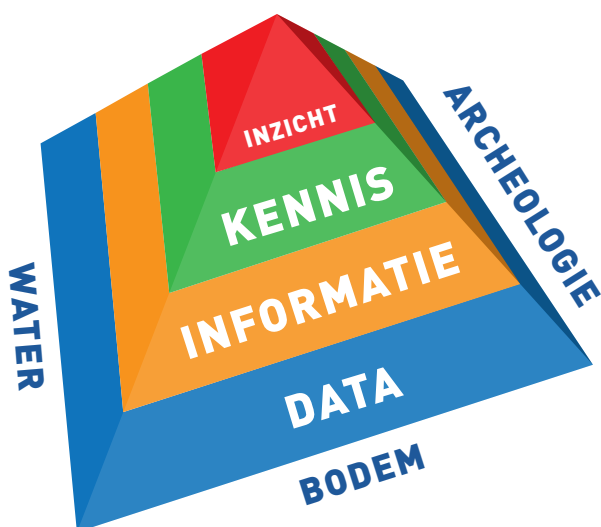
Borging door Centraal College van Deskundigen Datastandaarden

Samenwerking tussen de sectoren bodem, archeologie, water en riolering is onontbeerlijk. Ruimtelijke ontwikkelingen, klimaatverandering en milieu-eisen vergen een integraal beheer. Ook de wetgeving anticipeert daarop. De Omgevingswet is sinds 2024 van kracht en die vraagt om meer in samenhang ontsloten informatie. Uniforme afspraken zijn fundamenteel voor goed functionerende ketens.

Een datastandaard zorgt ervoor dat computers 'dezelfde taal spreken' en dat gegevens uit verschillende bronnen – over in dit geval (water-)bodem, archeologie, riolering, drink-, oppervlakte- en grondwater – op gelijke wijze kunnen worden gebruikt. Denk hierbij aan eenduidige informatie voor bijvoorbeeld kaarten, modellen en onderzoek. Een goede datastandaard voorkomt dat aparte (en dure) datakoppelingen moeten worden ontwikkeld. Het maakt het voor bedrijven en overheden mogelijk om digitale gegevens snel en foutloos te delen. Datastandaarden maken gegevensuitwisselingen flexibel, drukken de kosten ervan en bevorderen interoperabiliteit, innovatie, nieuwe inzichten en nieuwe toepassingen.

Gezamenlijke besluitvorming

Om te borgen dat voor iedereen data-uitwisseling mogelijk is, en dat de voorwaarden hiertoe niet door bijvoorbeeld één partij of bedrijf worden bepaald, is het onafhankelijke Centraal College van Deskundigen Datastandaarden (CCvD-D) opgericht. Dit CCvD-D ziet erop toe dat gegevens over bodem, archeologie, water en riolering door alle betrokkenen digitaal kunnen worden uitgewisseld. Het CCvD-D neemt besluiten over wijzigingen op de datastandaarden, bewaakt de zorgvuldigheid van de beheerprocessen en kan ook nieuwe standaarden vaststellen.

Het CCvD-D is een samenwerkingsverband van SIKB, het Informatiehuis Water (IHW) en Stichting RIONED. Het draagvlak voor de standaarden wordt geborgd met een onafhankelijke voorzitter en evenwichtige vertegenwoordiging van de belanghebbende partijen, waaronder:

- decentrale overheden zoals waterschappen, gemeenten en provincies;
- onderdelen van de Rijksoverheid; en
- (koepelorganisaties van) private partijen zoals laboratoria, adviesbureaus en software-ontwikkelaars.

Verschillende datastandaarden

Het CCvD-D besluit over de volgende standaarden:

- *Aquo-standaard (beheerd door IHW)*
De Aquo-standaard maakt het mogelijk om op een uniforme manier gegevens uit te wisselen tussen partijen die betrokken zijn bij het waterbeheer.
- *SIKB0101 (beheerd door SIKB)*
De SIKB0101 standaardiseert de uitwisseling van kwaliteitsgegevens van de bodem, inclusief geografische en administratieve gegevens.
- *SIKB0102 (beheerd door SIKB)*
De SIKB0102 beschrijft de structuur, het formaat en de waarden voor de uitwisseling van archeologische informatie.
- *Gegevenswoordenboek Stedelijk Water (GWSW) (beheerd door Stichting RIONED)*
Het GWSW omvat de datastandaarden en uitwisselformaten voor het stedelijk waterbeheer, gericht op de gemeentelijke watertaken.

Belangrijke uitgangspunten voor de standaarden onder toezicht van het CCvD-Datastandaarden zijn publicatie van de standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst van Forum Standaardisatie en aansluiting op relevante (inter-)nationale standaarden, waaronder:

- NEN 3610 (Basismodel Geo-informatie);
- ISO 19156 (Observations, measurements and samples);

- NEN 2660 (Regels voor informatiemodellerings van de bebouwde omgeving);
- MIM (Metamodel Informatiemodellerings); en
- NL-SBB (Standaard voor het beschrijven van begrippen).

'Pas toe of leg uit'-lijst Open Standaarden

De Open Standaarden op de 'pas toe of leg uit'-lijst zijn voor overheidsorganisaties in beginsel verplicht om toe te passen bij aanschaf van een ICT-product of -dienst. Standaarden zijn 'open' als ze aan de volgende kenmerken voldoen:

- De benodigde documentatie moet laagdrempelig beschikbaar zijn, dat wil zeggen gratis, of tegen een redelijke vergoeding.
- Er mogen geen hindernissen zijn op het terrein van intellectueel eigendomsrecht, zodat iedereen de standaard gratis kan gebruiken.
- Er moeten voldoende inspraakmogelijkheden zijn voor stakeholders tijdens de (door)ontwikkeling van de standaard.
- De onafhankelijkheid en duurzaamheid van de standaardisatieorganisatie moeten verzekerd zijn.

De standaarden die vallen onder het CCvD-D kennen het predicaat 'Uitstekend beheer', toegekend door het Forum Standaardisatie.

Meer weten

Het CCvD-D en haar initiatiefnemers verwelkomen belanghebbenden die interesse hebben om mee te werken aan het beheer van de standaarden en het stimuleren van hun implementatie. Ook delen de betrokkenen graag hun kennis en ervaring met het beheer van datastandaarden.

Meer informatie over de samenwerking, vergaderdata en verslagen van het CCvD-Datastandaarden is te vinden op:

- www.sikb.nl/datastandaarden/ccvd-datastandaarden
- www.aquo.nl/index.php/CCvD-Datastandaarden
- www.riool.net/gws

Vragen en reacties zijn welkom via info@sikb.nl.

